

(/)

🏠 (/) > Kirke og religion (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion>)

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Holmens Kirke

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/danmarks-doede-kirker>)

Holmens Kirke

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 2497

Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/holmens-kirke)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/holmens-kirke](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/holmens-kirke)) **t**

(<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på [\[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/holmens-kirke\]\(http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/holmens-kirke\)\) **in**](http://www.historie-</p></div><div data-bbox=)

([\[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/holmens-kirke&title=\]\(http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/holmens-kirke&title=\)\)](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-</p></div><div data-bbox=)

Ulla Kjær, Michael Bregnsbo, Eva de la Fuente-Pedersen, Claus Røllum-Larsen og Peter Thyssen

Holmens Kirke

Gads Forlag. 240 sider. Rigt illustreret med fotos af Roberto Fortuna. 299,95 kr.

Af Christian Kaaber

I modsætning til de middelalderlige københavnske kirker kan der sættes dato på indvielsen af Holmens Kirke: Den 5. september 1619 blev flådens nu kraftigt ombyggede ankersmedje taget i brug som kirke, ikke mindst for orlogsflådens personel, om det nu var skibsfolk eller den hærskare af håndværkere, der byggede og vedligeholdt skibene på det daværende Bremerholm. Med 400 år tilbagelagt er der grund til at kippe med flaget for Christian den Fjerdes smukke bygning med alt, hvad den rummer. I det københavnske kirkebillede er Holmens Kirke den yngste af de ældste, tæt fulgt af Trinitatis, der har en helt anden historie, omend også den blev bygget for en bestemt samfundsgruppe, universitetets folk. Holmens Kirkes uomtvistelige stærke fascinationskraft mindskes ikke ved det faktum, at den modsat alle ældre kirker i hovedstaden ikke har været brændt og derfor rummer inventar og atmosfære, man søger forgæves i de andre. Nogen katedral har den aldrig været, men den er så rig på stof, at det er fuldt ud på sin plads med en bog om flådens kirke og dens mennesker. Det er gjort før: I 1919 markeredes kirkens 300 års jubilæum med et storværk af personalhistorikeren Louis Bobé. Hans arbejde står den nye bog i meget betydelig gæld til.

Bogen består af en række længere kapitler med hver sit tema samt en oversigtsdel. Hele herligheden er visuelt bundet sammen af Roberto Fortunas formidable fotos. Gennem hans skarpe linse og fint beskårede motiver kommer læseren kirken rundt fra kongelogen til kisterne i kapellets krypt, med fine detaljer af gravminder, brugsgenstande og kirkeskib. Her får denne bogs brugere noget, forgængerne i 1919 end ikke kunne drømme om. Læseren må til gengæld bære over med, at en del billeder ikke følger teksten, og at samme tekst flere steder detaljeret beskriver ting, man savner billeder af. Fortunas nyoptagede billeder ledsages af stik, tegninger og malerier. Noget er dog gået helt galt med reproduktionen af C.W. Eckersbergs vue mod kirken fra portbuen ved den nuværende rigsdagsgård. Billedet er sortnet til næsten ukendelighed. Og nu vi er ved reproen, burde man nok have overvejet, om den matskinnende titeltypografi på bogens forside virkelig er så god en idé. Guldbogstaverne klarer sig dårligt til kanalens mørkeblåt glitrende vand.

Museumsinspektør Ulla Kjær fortæller veloplagt og meget velskrevet om bygningens tilblivelse og historie med fine perspektiver til Københavns historie. Hun tegner sig også for kapitlet om Holmens Kirkegård, både den lille omkring kirken og den store på indre Østerbro. Hendes store indledende afsnit leverer en solid platform for de øvrige bidragydere. Kunsthistorikeren Eva de la Fuente Pedersen præsenterer kirkens fantastiske skat af barokt snitværk: Altertavlen og prædikestolen, der er skåret af samme mester, Abel Schrøder den Yngre fra Næstved. Nyligt restaureringsarbejde inddrages til at belyse disse mageløse, myldrende figurverdener i umalet egetræ. En dag må gode kræfter tage sig sammen og få lavet det udtømmende værk om Abel Schrøder junior. Afsnittet her er en i den henseende en glimrende appetitvækker. Historikeren Michael Bregnsbo tager sig af de mere menneskelige sider af kirken: Menighedens liv gennem tiden og kirkens skat af gravminder, herunder det gravmælet for Niels Juel og den lange historie om gravlæggelsen af Tordenskiold, der først fik sin sarkofag i 1817. Bregnsbo sigter efter det større perspektiv: Gravmindernes socialhistorie, så at sige. Det er da en anderledes vinkel med sine interessante elementer. De mere farverige historier kan den yderligt interesserede læser så finde hos Louis Bobé, hvis bog fra 1919 absolut ikke er overflødiggjort af denne nye. Musikhistorikeren Claus Røllum-Larsen tager sig kompetent af de mange musikalske aspekter af kirkens lange historie; fra de første mange årtier uden orgel, over uselt lønnede 1800-tals organisters og kantorers slid på salmens tonestige til rækken af store navne inden for de seneste 200 års danske musikliv, der har virket her, med den store romantiske komponist Niels W. Gade som den første. Afsnittet er også et fint koncentreret stykke dansk orgelhistorie. Kirkens nuværende sognepræst Peter Thyssen runder af med et par fortrinlige afsnit om Holmens Kirke i dag og om livet i og omkring den, herunder den kirkelige betjening af søens folk, også når de rent faktisk er på søen.

Holmens Kirke har fået endnu en bog, der glimrende dækker alle aspekter af kirkens historie og begrundet dens særlige plads i den almindelige danske bevidsthed: "Rummet gør noget ved en," skriver Ulla Kjær i en dejlig lille digression midt i gennemgangen af kirkens historie: "Ubundet af de materielle ting opstår der en stemning af både højt til loftet og hjemlighed. En stemning af store bedrifter begået som den naturligste ting, fordi det var det, der blev forventet, og derfor sådan det blev". Så smukt kan et 400-årigt kirkerum fornemmes, og bogen vil utvivlsomt gøre mangt et kommende besøg til en meget rigere oplevelse.

[Historie-online.dk, den 2. oktober 2019]

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/danmarks-doede-kirker>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

SMÅ GUIDER TIL ØRRE OG STUDSGAARD KIRKEGÅRDE

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/smaa-guider-til-oerre-og-studsgaard-kirkegaarde>)

ASMILD KIRKE OG KLOSTER

(<http://www.historie-online.dk/boger/asmild-kirke-og-kloster>)

GRUNDTVIGS KIRKE

[online.dk/boger/grundtvigs-kirke](http://www.historie-online.dk/boger/grundtvigs-kirke)

Kød Flæsk og Paalæg

Tre pensionerede slagtere hjælper med ny forretning i Den Gamle By

(<http://www.historie-online.dk/nyheder-og-aktiviteter-2-2/udstillinger-3-3/koed-flaesk-og-paalæg>)